

Poština plačana
v gotovini

Naročnina za
celo leto 12 Din.
Posamezna šte-
v. 1.50 Din, za ino-
zemstvo 2 Din.
Naroča se pri u-
pravi v Ljubljani,
poštni predal 290

ŽENSKI LIST

NEODVISEN ČASOPIS

Izhaja začetkom
vsakega meseca

Štev. 3

V Ljubljani, 1. marca 1934

Leto XI

Ženski teden od 8. do 15. marca

Socialistična ženska internacionala je določila teden od 8. do 15. marca za dneve, v katerih bodo socialistinje vsega sveta dvigale svoj glas v protest proti krivicam, ki tarejo delovno ljudstvo.

S težkim srcem se bomo letos spominjale naših sodružic-trpink, zlasti onih v Nemčiji in Avstriji.

Mučen položaj naših sodružic v teh državah nas tembolj spodbuja, da bomo zlasti v tem tednu podvojile svojo delavnost, da pomnožimo vrste razredno zavednih žen, da se tudi me pridružimo socialistinjam vsega sveta v protestih proti krivicam, ki jih prizadeva kapitalizem in zahtevam za izboljšanje gospodarskega položaja vsemu delavstvu.

Protestiramo proti nasilju fašizma, proti brezvestni špekulaciji velekapitala, ki ustvarja brezposelnost in peha človeštvo v nepopisno gorje. Protestiramo proti nadaljnjemu oboroževanju.

Protestiramo proti brezvestnemu uničevanju življenjskih dobrin na škodo stradajočega ljudstva.

V duhu združene z našimi sodružicami vsega sveta manifestiramo za mir in bratstvo med narodi. Zahtevamo smotrno ureditev gospodarstva v svrhu odprave brezposelnosti.

Zahtevamo pravico do dela za vse žene, zahtevamo tudi izdatno podporo za vse nezaposlene.

Zahtevamo skrajšanje delovnega časa v svrhu zaposlitve vseh delavljnih.

Istotako zahtevamo izdatno zaščito vseh mater in otrok.

Zahtevamo tudi moralno in materialno zaščito vseh mladoletnih.

Te naše zahteve bomo podpirale s tem, da bomo obujale delavske žene k razredni samozavesti in jih družile v organizacijah razrednega pokreta.

Naj živi socialistična ženska internacionala!

O krščanski ljubezni do bližnjega

Ob priliki tragičnih dogodkov minulih dni v Avstriji, ko je na tisoče delavskih mož, žen in otrok izgubilo življenje v boju za najprimitivnejšo človeško pravico, do osebne svobode in za ohranjanje republikanske ustave, ki je za te pravice jamčila,

avstrijskemu kanclerju dr. Dollfussu, ki je poslal nad delavce-bojevnike in delavske rodbine, ki so se v strahu skrivali v svojih stanovanjih, kanone in granate. Pod vlado tega

sta vojaštvo in krščanska »Heimwehr« gonili pred seboj delavske žene in otroke, kakor je med vojno vojaštvo pokladalo pred strelske jarke vreče napolnjene z žaganjem v svoje kritje. Dollfussov k

žim goji svojo maščevalnost celo nad svojimi mrtvimi nasprotniki. Dočim so na Dunaju žrtve, ki so padle na strani vladnih čet, položili na mrtvaški oder pred magistratom ter jih pokopali na svečan način ob asistenci kardinala, kanclerja Dollfussa in drugih današnjih veljakov,

so žrtve, ki so padle na strani socialistov pokopali tiho brez vsakih ceremonij, tako da niti njihovi svojci ne vedo za njihove grobove.

Ni se upiralo njihovemu krščanskemu usmiljenju, da so na smrt obsojene upornike celo težko ranjene vlekli na vešala.

Ne moremo razumeti, kako se morejo ta grozodejstva ujemati s Kristusovo zapovedjo: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe« in njegovo molitvijo na križu: »Oče odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo.«

Tolaži nas resnica, da se vse na svetu vrača enako z enakim in kakor vsa poročila kažejo, so tudi dnevi Dollfussa že šteti. Avstrijsko delavstvo se je samo branilo, a braniti se ima tudi vsaka najmanjša žuželka pravico in v to od narave dano sredstvo. Zato bodo žrtve, ki so padle na njegovi strani maščevane nad onimi, ki so jih povzročili.

simo

Za obnovo socialno-demokratske stranke

Tretjega in četrtega februarja se je vršila v Beogradu konferenca delavskih zastopnikov iz vse države, na kateri so soglasno sklenili obnoviti socialistično stranko.

Kapitalizem z vso svojo raznovrstno gardo in ideologijo izkoriščevanja sočloveka, vse za profit pa četudi za ceno ponižanja človeka, tvori kompaktno silo v svojih korporacijah, organizacijah, časopisju in zakonih ter skuša z novimi raznovrstnimi recepti podaljšati in pomladiti kapitalistični družabni red ter tako ohraniti nadvlado kapitala nad delovnim ljudstvom.

Delavstvo pa potrebuje poleg svojih strokovnih organizacij, ki se bore za vsakdanje potrebe delavskega razreda, ki ščitijo pridobljene pravice in poleg svojih kulturnih organizacij, ki vzgajajo delavstvo v njegovi lastni miselnosti in delavski zavednosti, tudi svoj političen forum, svojo delavsko stranko, da bo lahko povsod, kjer se delajo zakoni povedalo svoje mnenje, uveljavljalo svojo voljo in izvojevalo zakone, ki ne bodo bičali delovno ljudstvo.

Delavstvo mora tudi v političnem življenju stati na vidnem mestu, da se bo slišal njegov glas, njegove zahteve in da bo tudi s političnih forumov moglo ščititi svoje že pridobljene pravice ter se boriti za nadaljnje izboljšanje svojega kulturnega in gospodarskega položaja.

Nauk dialektičnega materializma nas uči, da se napredek družabnega reda razvija iz gospodarskih prilik, v katerih človeštvo živi.

V smislu tega nauka mora tudi delavstvo znati izrabiti vse možnosti, ki so mu podane, da ščiti svoj obstanek in se bojuje za svoj napredek k človeka vrednemu položaju.

Iz tega nujno sledi, da si jugoslovansko delavstvo obnovi svojo politično stranko.

Ker smo delavske žene in dekleta deležne sadov političnih pridobitev v državi, je tudi naša zadeva, da se delavska stranka čimpreje ustanovi ter postane čim močnejša. Delavske žene in dekleta se zavedamo, da bomo dosegle osvoboditev iz okov, ki nas danes oklepajo in srečnejše življenjske pogoje, le v okviru pridobitev razredno zavednega delavstva, zato si smatramo v dolžnost, da se uvrščamo vedno v vrste, ki jih tvorijo naši organizirani sodruzi ter se z njimi ramo ob rami odkrito bojujemo za skupne cilje.

Želimo na čelu obnovljene stranke poštene, pogumne in izkušene ljudi, ki bodo dosledno delovali v prid delovnega ljudstva brez kompromisov z njegovimi izkoriščevalci ter umeli izkoristiti vsako priliko za odboj napadov na naše pravice.

Želimo modrih vodij, katere si bo delavstvo samo po svojih zaupnikih volilo. Vodje, ki bodo znali ceniti delavsko zaupanje ter vporabljali podeljeno jim avtoriteto v prid pripadnikov stranke ter celokupnega delovnega ljudstva. Pojdimo disciplinirano v novo delo in neustrašeno v boj za stare cilje marksističnega delavstva.

Akcijski odbor za ljubljansko okrožje za obnovitev socialistične stranke je sklical na sestanek tudi žene in dekleta iz Ljubljane in bližnje okolice, ki se priznavajo k marksistični ideologiji.

Udeleženke tega sestanka so delegirale sodružico Marijo Rakovec na konferenco v Beograd, da tam zstopa socialistično orientirano žensko Ljubljane in njenega okrožja.

— — —

da se znova zvežeta, z novim druhom, ako bo kateri od njih to želel. Ločitev zakona naj se pa dovoli na željo enega zakonca za dobo treh let, tako da imata v tem času oba zakonca možnost sporazumeti se za ponovno skupno življenje, ali se pa odločiti za razvezo.

V današnjem družabnem redu, ko je večina žen gospodarsko odvisna od svojih mož, zlasti one žene, ki nimajo lastne zasigurane eksistence v svojem poklicu, je v slučaju ločitve ali razveze velevažno vprašanje alimentacija žene. Razumljivo je torej, da se je o tem vršila najdaljša in najizčrpnjša debata. Ugotovilo se je, da postane obsodba ločenega moža na plačevanje alimentacije ženi večinoma brezuspešna. Zastopnica Z. d. ž. i. d. je podala k temu sledečo izjavo:

Mož, ki je dobro situiran, a svojeglaven, nemoralen in nesocialen, zna najti možnost, da se tem dolžnostim izogne. Mož pa, ki je sicer pošten in socialno čuteč, često niti toliko ne prejema za svoje delo, kolikor za sebe nujno potrebuje. Umevno, da je tudi ta težko prizadet, ako mora skrbeti za ženo, s katero ga ničesar več ne veže. Iz teh dejstev pa slede nove neprilike za moža in za ženo.

Tudi me žene ne moremo in ne smemo odobravati, da žena, ki je po lastni krivdi povzročila ločitev zakona, še nadalje greni življenje svojemu bivšemu možu s terjanjem alimentacij. Povdarjam, da se tudi to

Za reformo zakona — za civilni zakon (brak)

»Zveza akademsko naobraženih žen« je pozvala vsa ženska društva, da po svojih zastopnicah izrazijo svoje naziranje in svoje zahteve k temu, zlasti za žensko velevažnemu vprašanju.

Z. A. N. Ž. je stavila sledeča vprašanja:

1. Ali je vaše društvo za obvezen civilni zakon? 2. Ali naj dopušča novi civilni zakon le ločitev ali tudi razvezo? 3. Ali naj bo mogoča razveza tudi sporazumno brez dokazovanja krivde enega ali obeh zakoncev? 4.

Kako si vaše društvo zamišlja alimentacijo žene.

Na gori omenjenem sestanku so se vsa zastopana ženska društva izvzemši »Krščansko žensko zvezo« zedinile za sledeče predloge: Zakoni naj se obvezen civilni zakon za vso državo. Verski zakon naj sklenejo verniki posameznih veroizpovedanj po svoji lastni želji. Za slučaj, da bi zakonca ne hotela več skupaj živeti in se za to odločita mož in žena sporazumno, naj se jima dovoli razveza, nakar jima bo omogočeno,

STAROGORSKI:

Noč male Verice

Zgodba-legenda iz dobe oboževanja privatne lastnine, dogodivša se v dnevih oznanjevanja zapovedi: Ljubi bližnjega svojega, kakor ljubiš sebe samega in v časih prepevanja pesmi spokornosti: Odpusti grehe nam naše, kakor odpuščamo tudi jih mi.

(Zapisano iz arhivov pravičnosti anno Domini 1933 v mesecu Kristovega rojstva).

Bil je sončen, vroč popoldan meseca avgusta. Ura v zvoniku predmestne cerkve majhnega mesteca je odbila na majhen zvon štiri četrтинke, da se je zdelo, kakor da nekdo kliče nekoga, ki preti zamuditi; nato pa še s štirimi udarci na veliki zvon, kakor da ded mrmraje miri tistega, ki ga je klical.

In tisti čas je mala, drobna Verica stopila iz hiše tam v predmestju, na pol razpadle, v kateri je stanovala njena teta, stara ženica, upokojena tobačna delavka. Verica se je s svojo starejšo sestrico Marico mudila pri nji na počitnicah. Živahna, bilo jo je povsod vse polno. Ko je stopila na cesto, ki je kazala z belo črto v bližnjo, zraven predmestja ležečo kolonijo-vas, je, kot otrok, ves po raziskavanju stremeč, z drobnimi otroškimi nožicami odločno stopila v tisto smer, kamor je kazala bela črta bele ceste. Saj tam so tudi hiše, samo bolj nizke, kakor tu, kjer je teta in okrog tistih nizkih hiš zelena drevesa, na haterih so jabolka in hruške.

Z otroškimi očmi opazujoč, jo je mikalo vse na cesti. Marjetice z belimi cvetovi v sredi z zlatim gumbom, odcvetel mleč z okroglo buciko, ki se je razpršila, če se je dotaknila z drobno ročico. Sama ni prav vedela, kako je prišla v kolonijo-vas in kako je zašla na vrt kmetice Mike. Tako lep je pač bil tisti vrt, da se ni mogla premagati, da bi ne stopila vanj. Jablane so držale na svojih vejah okrogla jabolka, ki so gledale Verico — vsaj njej se je tako zdelo — zvedavo in poredno, kakor bi govorile:

»Ali nas vidiš? Tam v mestu nas prodajajo, ko smo zrele. Sedaj pa še zorimo, še nam vila počasi priliva sladkorja v naše čaše, in ko bo do vrha prilila, tedaj nas lahko vzameš.«

Verica se je smehljala z otroškimi očmi in usteca, jagodasto rdeča, so kakor na pol odprte, poljubljale vsenaokrog.

»Saj vem, da ste visoko,« je rekla bolje nekje v srcu kakor v mislih in ročica, ki se je stegnila in ni dosegla, je pomigala kakor v pozdrav.

Tam, tiste hruške, rumenkaste, podolgaste so pripogibale veje, kakor bi pozdravljale:

»Verica, tako sočne, tako sladke smo. Glej, kako težko nas držijo veje. Čakamo, da prideš, da nas vzameš.«

Verica je željno obliznila usteca in rekla:

Pristopajte k Cankarjevi družbi!

dogaja. Dogaja se pa tudi, da zakonca, med katerima ni prav nobene harmonije več, ki bi omogočala njihovo ugodno sožitje, životarita dalje v skupnem gospodinjstvu in drug drugega trpinčita. Dogaja se to edino zaradi nemožnosti ugodno rešiti njihovo gospodarsko stanje.

Mučno je tako živetarjenje za moža, v današnjih razmerah še mučnejše za ženo. Tako živetarjenje smemo po pravici imenovati »Permanentna tragedija današnje rodbine.«

Umljivo je, da razdor in prepiri med starši ne uplivajo ugodno na otroke in da prav to najčešče greni otrokom njihovo mladost, ki bi morala biti čim slajša in solnčnejša. Kdor to »tragedijo« dobrohotno premotri, pride nujno do zaključka, da je najboljša, da se ji napravi konec z ločitvijo onih, ki skupaj ne spadajo. Zato predlaga Z. d. ž. i. d. da delujmo vse žene za dosego sledečih ciljev: 1. Sleherni ženi mora biti dana možnost, da se z lastnim delom sama preživlja. 2. Za sleherno ženo naj se uzakoni popolno socialno zavarovanje. 3. Delo zakonske žene v rodbinskem gospodinjstvu mora biti javno priznано kot enakovredno vsakemu poklicnemu delu.

Uzakoni naj se: a) Zavarovanje za slučaj bolezni in invalidnosti. b) Zavarovanje za slučaj nezaposelnosti. c) Starostno zavarovanje. Sicer so teh zavarovanj že deležne ženske, ki so zaposlene v raznih poklicih v industriji, v gospodinjstvih, obrti i. t. d., toda le tako dolgo, dokler so

v službi. Gotov čas po njihovem izstopu iz službe vse te njihove pravice ugasnejo. Istotako pa nimajo vseh teh ugodnosti zakonske žene, izvzemši žene stalnih državnih ali privatnih nameščencev, ki so upravičene do pokojnine po svojem možu.

Žena-gospodinja in mati, ki neguje svojo rodbino, služi obenem tudi družbi in državi. Ker brez rodbin ni države, brez otrok ni državljanov. Zato sta družba in država dolžni skrbeti za ženo-mater in gospodinjjo. Ženska ki dela za mezdo, prispeva za svoje socialno zavarovanje deloma sama, drugi del k temu je po zakonu dolžan prispevati njen delodajalec, ki se okorišča z njenim delom. Samoobsebi umevno je torej, da žena-mati in gospodinja, ki za svoje delo in trpljenje ne prejema nikake mezde ter često nima niti zadostne prehrane, socialno zavaruje in oskrbuje država, ki je njen posredni delodajalec in koristnik.

Kje naj država dobi sredstva za to zavarovanje in kako naj starostno rento odmeri?

V to svrhu naj se uporablja davek na samske osebe vseh stanov, ki je uzakonjen že tudi v naši državi. V ta fond naj prispevajo tudi delodajalci, koristniki ljudskega dela. Istotako naj v ta fond prispevajo verska oblastva gotov odstotek od taks, ki jih prejema ob sklepanju zakonov in za krščenje oz. inmatrikucijo.

Višina rente bodi enaka kakor eksistenčni minimum, ki bo tudi prej

ali slej moral biti tudi uzakonjen. Pogoji za upravičenost socialnega zavarovanja morajo biti enaki onim, ki so določeni za poklicno zaposlene osebe: Bolezen, invalidnost, nemožnost zaposlitve in starost.

Žene posestnice premoženja, ki dosega ali celo presega eksistenčni minimum so izvzete iz socialnega zavarovanja. Istotako naj bodo po zakonu možje z eksistenco, ki presega eksistenčni minimum, dolžni doplačevati svojim ločenim ženam, ki ločitev niso same zakrivila, toliko, da jim bo omogočeno svojemu prejšnjemu (zakonskemu) stanu primerno živeti.

Za alimentacijo otrok ločencev je dolžan skrbeti mož-oče, ako pa ta nima potrebnih sredstev, je pa v to dolžna država oz. domovinska občina.

Mati pa povečini itak stori za otroka kar največ more, a državi je pa tudi že oddala z njim svoj tribut. S. B.

Kam z žensko mladino?

Društvo »Šola in dom« v Ljubljani je 7. februarja priredilo predavanje o perečem problemu pod gornjim naslovom.

Predaval je gospod dr. Osvald, ki je prav izčrpno orisal nesoglasje zlasti kulturnega stanja današnjega človeštva, ki je nastalo prav zaradi tega, ker je prav žensko bistvo še vedno izločeno od sodelovanja v javnem življenju.

V vsako delavsko stanovanje naš delavski tisk!

»Majhna sem še, ve ste pa visoko. Pa bi vas tudi ne vzela, čeprav bi lahko, zakaj bolelo vas bi. Če bi tako katera skočila sem k meni v travo, eh, da, ne pustila bi je ležati!«

In hruške so, kakor bi jo razumele, razmajale z vejami tako tiho, nalahko, kakor bi pritrjevale, kakor bi govorile druga drugi:

»Ti tam, na drugi veji. Zdi se, da ti je vila že do zvrha nalila sladkorja, ker si rumena kakor čebelni vosek. Spusti se k Verici, temu majhnemu srčku tu doli, da bo vesela. Saj zato smo ustvarjene.«

In glej, tista z druge veje se je tiho odščipnila z veje in kakor dragulj, padla k Veričinim nogam.

Verica se je v trenutku nekoliko ustrašila, ker je tako nepričakovano padla zlatorumena hruška k njenim nogam. A hruška jo je gledala, kakor bi ji govorila:

»Ne boj se me, Verica. Vzami me in vgrizni. Zakaj sestrice tam zgoraj na vejah so me poslale k tebi.«

In Verica je vzela hruško. Polna roka ji je bila in v srcu je nekaj veselo vriskalo. Hruška v rokah, vsa zametasta in mehka pa se je stisnila k drobnim prstkom, kakor bi govorila:

»Vgrizni! — Bele zobke v moje sladko meso, Verica.«

In Verica je vgriznila. Po ustah se ji je razlil

sladek sok, duhteč in tako prijeten, da se je z levico vsa srečna stisnila za prsi in rekla:

»Oh, uj... kako je dobro!«

In vgriznila je še boljše globoko.

Ni še pogoltnila grizljaja, kar se je, kakor iz zemlje vzrastla, pojavila kmetica Mika, okrogla, trebušasta ženska in vihtela s šibo, majala z glavo tako strašno, da je padla Verici hruška iz rok in ji grizljaj obtičal v goltancu.

»Hudri, hudri, ti grdoba,« je kričala kakor čaravnica. Skočila je k Verici in jo zgrabila za drobna ramena:

»Kdo ti je dovolil? — Kako si si upala? — Ničvredno seme! — Ali so tvoje hruške, kaj? ... Le počakaj, pokažem ti!« ...

Verica ni mogla ničesar odgovoriti, tako je bila preplašena. Bilo ji je, kakor da jo je nekdo naenkrat, vso srečno in veselo, začaral s hudobno besedo. Gotovo ni bilo Adamu in Evi strašnejše, ko ju je angel pognal iz raja, kakor sedaj Verici, ko se je pred njo pojavila čaravnica in jo zgrabila s trdo roko.

Prijela jo je za mehko, drobno ročico in udarila s šibo trikrat po nežni dlani, da so se pokazale rdeče pege in je Verico zbolelo, kakor če bi se z nožem vrezala.

(Dalje prihodnjič.)

G. predavatelj je povdarjal, da je moški v svojem bistvu razumsko bitje, a ženska je čustveno bitje, ki ima krepko povdarjeno voljo k udeleževanju. Naglasil je, da je ženska »Živi vrelc kulturno tvornih sil«, »Česar se žena loti z vsem svojim bistvom, iz tega gotovo nekaj nastane.«

Zgolj moško gledanje na življenje je že predolgo trajalo. Zato preživlja človeštvo danes kulturno krizo. Današnji človek je razklan, zato je kulturno razklana tudi družba. Žensko udeleževanje v vsem javnem življenju je danes prepotrebno.

»Danes vlada razum na škodo čustva in volje.«

Zato je nujno potrebna sinteza (spojitev) moškega in ženskega bistva.

»Moderno življenje je znanost razbila, ženska pomoč je potrebna, da to spet združi.«

»Ženska mora sama skrbeti, da moški prizna njeno potrebo o kulturnem življenju.«

G. predavatelj je svaril žensko pred posnemovanjem moškega, zlasti v njegovih slabih lastnostih, ter je povdarjal, da naj bodi omogočeno ženski udeleževati se v vsakem poklicu, za katerega se čuti sposobna, vendar naj se nikdar ne izneveri svojemu ženskemu bistvu.

Na koncu svojega lepega predavanja je g. dr. Osvald vprašal, kaka naj se izvede kulturna spojitev moškega in ženskega bistva ter pozval navzoče k debati.

Debate so se navzoči intelektualci sicer udeležili, ter »razumsko« razvijali svoje teorije, vendar nismo slišali zaželenega odgovora na stavljeno vprašanje.

Je že tako, da se priprost človek kar podzavestno obotavlja povedati svoje mnenje v navzočnosti ljudi, o katerih ve, da imajo višjo izobrazbo.

Po našem mnenju je spojitev moškega in ženskega bistva povsem lahko izvedljiva.

Predvsem je dolžnost vseh javnih faktorjev, da odstranijo iz javnega življenja vse predsodke o manjvrednosti ženske. S tem se bo tudi preprečilo žensko posnemanje moškega ter okrnjevanje ženskega bistva. Saj se dogaja, da se ženske celo trajno oblačijo v moške obleke ter se izdajajo za moškega, da si tako zasigurajo eksistenco.

Strah pred žensko konkurenco je docela neutemeljen. Treba je samo, da se tehničnemu napredku primerno skrajša delovni čas in bo v vseh strokah dovolj dela za moškega in za žensko.

Času primerno je treba tudi, da se zakonito omeji individualni pohlep

po izkoriščanju sočloveka. Z izdatnim socialnim skrbstvom za najširše plasti ljudstva bi se našlo nebroj novih poklicev, ki bi bili prilagodeni ženskemu bistvu.

Da navedem samo nekaj primerov: Vsaka občina bi morala imeti najmanj po dve skrbstveni sestri, ki bi oskrbovale bolnike, porodnice in starčke ter nadzirale nego dojenčkov in malih otrok.

Ženske z diplomatičnimi sposobnostmi in primerno predizobrazbo bi lahko izravnale spočetka malenkostne spore, ki često dovedejo do mučnih tragedij.

Z dvigom ljudskega blagostanja bi nastalo tudi nebroj potreb, ki bi ustvarile same posebi nove poklice. Kakor vse v današnjem življenju, tako terja tudi ta problem najširoko-

grudnejšo socializacijo vseh življenjskih dobrin, ker le z njeno pomočjo bo prišel do veljave vsak poedinec.

Za nas stoji nepobitno, da je vsakršno žensko vprašanje rešljivo edino le, v ugodni rešitvi socialnega in kulturnega položaja najširših plasti delovnega ljudstva.

Šele tedaj bodo vsi ljudje od priprostega pomožnega delavca pa do višjega uradnika deležni pravega človeškega dostojanstva in veljave, torej tudi ženska.

Do tega bo prišlo tem preje, čim bolj se bomo ženske spopolnjevale v svojem dobrem ženskem bistvu in se uveljavljale tudi v javnem življenju.

Zato prenehajmo biti lutke in postanimo polnovreden človek — ženska.

Š. B.

Iz organizacije hišnih uslužbenk

Naša organizacija lepo napreduje. Vpisujejo se vedno nove članice. V javni kuhinji Delavske zbornice so uslužbenke volile svojo obratno zapupnico. Izvolile so zopet prejšnjo zapupnico Rozo Jelnicar ter kot njeno namestnico Julko Jager.

Članice organizacije se pridno uče nemščino v tečajih, ki so ob nedeljah popoldne, za kar žrtvujejo mnoge svoje edine ure prostosti, katere imajo po enkrat na teden.

Nekatere izmed njih so tudi tako srečne, da služijo v takih gospodinjstvih, da jim je omogočena prostost v večernih urah, katere izrabijo v to, da posečajo pevske vaje mešanega pevskega zbora »Svobode«, ki je imel svoj prvi nastop na Silvestrov večer.

Na pustno nedeljo je organizacija hišnih uslužbenk priredila družabni večer s sodelovanjem jazza »Zarje« in pevskega zbora »Svoboda«. Članice organizacije so ob tej priliki pokazale tudi svoje sposobnosti na dramskem odru ter uprizorile burko

»V posredovalnici«, v kateri so vse izvrstno podale svoje vloge. Režiral je to igro s. Cankar.

S. Skuk je recitiral.

Pred in po končanem programu je bila prosta zabava in ples. Vsi udeleženci te prireditve so izražali svoje zadovoljstvo nad prijetnim in domačnostnim potekom te prireditve.

Potreben je pa članicam organizacije tudi pouk o zdravstvu, o organizacijskem poslovanju, o smotnem gospodinjstvu i. t. d., zato bo organizacija prirejela tudi tozadavna predavanja, na kar že sedaj opozarjamo naše članice.

Za ta predavanja bomo članicam poslane posebna obvestila.

Opozarjamo sodružice članice, da tudi v naprej vrše pridno svojo člansko dolžnost ter krepe svojo organizacijo s pridobivanjem novih članic. Čimveč članstva bo organizacija štelala, tem uspešneje bo mogla delovati za izboljšanje našega položaja. Zato sodružice pridno na delo!

Po svetu

Politični dogodki zadnjega meseca so bili izredno živahni in bogati. Razorožitvena konferenca se sicer ni premaknila z mesta. Anglija in Francija sta vložili svoja razorožitvena načrta, kjer predlaga Anglija enakopravnost in razorožitev (v gotovih mejah seveda), Italija pa svetuje, naj se sedanje stanje obdrži in povrh še dovoli Nemčiji oborožitev do iste višine, kot jo imajo njeni sosedi.

Mednarodna sklepanja in brezplodna govoričenja pa so se umaknila silnim dogodkom v posameznih državah, ki so bili ostri izrazi razrednega boja in kažejo, kako močno je zatiranje delavskega razreda in obenem, kako močan je njegov odpor.

Gre tu predvsem za izredno važne politične dogodke v Franciji in Avstriji. Po znani korupcijski aferi Staviske-

ga, ki je odkrila velikanske goljufije s stotinami milijonov državnega denarja, je vlada predsednika Daladiera sicer dosegla še dve zaupnici. Toda utica, t. i. narod, je začel demonstrirati. Pariz se je izpremenil v mesto ogorčenih množic, obstoječih iz vseh opozicijskih strank, radikalnih marksistov, nacionalno - klerikalne francoske akcije, pristašev monarhije itd. Množice demonstrantov so pridle pred parlament in zahtevale odstop vlade. Zadnji povod za to je dala še odstavitev policijskega prefekta v Parizu Chiappa (ki je znan po svojem brezobzirnem zasledovanju francoskih komunistov). Vkljub temu, da je bil Chiappa pravzaprav povišan v guvernerja Marocca, je znal svojo odstavitev izrabiti v tem smislu, da je poslal svoje pristaše demonstrirati proti vla-

Iz podružnic

Jesenice

VABILO

na občni zbor »Zveze delavskih žen in deklet«, podružnica Jesenice, kateri se vrši v nedeljo, dne 25. marca 1934 ob 3. uri popoldne v dvorani Delavskega doma na Savi.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednice, tajnice in blagajničarke.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Smernice za bodoče delo.
4. Volitev novega odbora.
5. Razno.

Vsake članice dolžnost je, da se občnega zbora udeleži.

Odbor.

Zagorje

Naznanjamo vsem, da se vrši pri nas dne 21. marca 1934 ob 3. uri popoldne naš redni letni občni zbor v kinodvorani v Zagorju. Vabimo prav vse članice od naše podružnice, da se občnega zbora sigurno udeleže.

Dnevni red je sledeči:

1. Poročilo predsednice, tajnice in blagajničarke.
2. Bodoče delo.
3. Volitev novega odbora.
4. Razno.

Še enkrat vabimo, da se vsaka članica naše Zveze gotovo udeleži občnega zbora, kjer bo natančno zvedela kako in kaj se je dosedaj delalo.

Iz Črne

Podružnica zveze del. žen in deklet v Črni pri Prevaljah je imela dne 4. februarja svoj redni letni občni zbor. Začetek je bil ob pol 3. uri popoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Poročila: predsednice, tajnice in blagajničarke.
2. Volitev novega odbora.
3. Bodoče delo.
4. Razno.

Ob navzočnosti sedemdesetih članic otvori predsednica Repanšek Jerica občni zbor in preide na dnevni red. 1. Poročilo predsednice je bilo kratko. Spomnila se je tudi umrlih članic in so v znak žalovanja navzoči vstali za 5 minut. Tajnica je prečitala zapisnik občnega zbora v l. 1933. Dopisov je bilo oddanih 33 in sprejetih je bilo 38. — Blagajničarka je podala natančno blagajniško poročilo, za kar se ji moramo posebej zahvaliti. Tudi nadzornice so potrdile, da so našle vse v najlepšem redu.

2. Izvoljen je bil sledeči odbor: Predsednica Repenšak Marija, nam. Krainc Antonija; tajnica Repanšek Jerica, nam. Šahman Berta; blagajničarka Ipovic Helena, nam. Prevalnig Brigita; odbornice: Hribernik Marija, Novak Angela, Dolinar Angela, Knez Marija, Golobnik Jerica, Bloder Amalija.

3. Smernice za bodoče delo nam je podala s. Zugwitzova iz Jesenic. Referirala nam je zelo poučno in živahno ob enem. Žela je odobravanje od vseh navzočih in so izrazili željo, da pride še k nam.

4. K raznemu nam je priporočala s. Zugwitzova, da bi ustanovile odsek »Detoljub«. S tem predlogom so se strinjale navzoče sodružice in sodruži in upamo, da bomo v bodočem letu tudi na tem polju lahko kaj storile.

Ob pol 5. uri popoldne je predsednica občni zbor zaključila.

Odbor.

Črna

Zopet nam je dne 26. jan. t. l. ugrabila smrt eno izmed ustanovnih članic naše zveze, s. Lonko Ipovčvo. Bila je dobra družinska mati in se je udejevala tudi v delavskem pokretu. Zapušča 4 nedorasle deklice. Njen pogreb in številni venci so pričali, kako priljubljena je bila med nami in v vsej okolici. Pogrešale jo bomo tudi me. Ohranile jo bomo v lepem spominu. Žaljujoči rodbini izrekamo svoje sožalje.

Članice Zv. d. ž. i. d.

Trbovlje

Tudi jaz hočem napisati par vrstic iz mojega žalostnega proletarskega življenja, ki postaja od dne do dne slabše. Vendar pa kljub temu nočem obupavati, temveč se hočem boriti z ostalimi sodružicami za boljši položaj proletariata. Vem, da bi to lahko dosegle, če bi se vse delovne žene in možje združili v eno skupno organizacijo in se borili za boljšo bodočnost.

Večkrat sem se že razjokala nad tem, ko vidim kako morajo možje garati v teh črnih rovih toliko, da se drže pokonci in še ne morejo preživljati svoje siromašne družine.

Naši možje ne zaslužijo več kakor po 28—38, največ do 40 Din dnevno in imajo največ po 8—9, izven zime pa tudi samo 5—6 šihov na 14 dni. Zdaj se pa lahko izračuna kako naj se s tem preživljamo. Še tisti, ki nimajo otrok se ne morejo zadostno hraniti in oblačiti, kako naj

se pa potem oni, ki imajo po 6—8 ali celo 10 otrok? Tega menda delničarji TPD še nikoli niso preračunali.

Dovolite, da nekoliko opišem naše življenje. Ko gre mož jutraj na delo, mu dam na mizo malo nezabeljenega koruznega močnika. Ko se vrne iz dela, popolnoma izmučen, da ne ve ali bi se vsedel ali kaj bi počel, tako strašno ga boli glava in ves život od strupenih plinov v jami. Dam mu na mizo malo slabe čorbe, ki bi jo še marsikateri prešič ne požrl, a jo moj mož mora, ker ni drugega. Za večerjo je isto. Morali bi skoraj še to vse neslano jesti, ker je sol tako draga, možev zaslužek pa tako majhen. V rudniškem konzumu ostane ves denar, da nimam za kapljo mleka in mi za naprej čez mesec ne zaupajo niti 1/2 kg koruzne moke. Tako bi pri vsem našem težkem delu morali skoraj od glada umreti. Tako življenje je itak počasno umiranje.

Delavske žene pokažimo, da smo tu in borimo se za naše pravice. Ena za vse in vse za eno, pa bo naše delo lažje.

Rudarjeva žena.

Razno

Žene — junakinje. »Pravo Lidu« z Dunaja: »Posebno poglavje bodo zavzele v zgodovini boja avstrijskih delavcev za ustavne in demokratične pravice delavske žene, ki so pokazale nenavadno junaštvo. Na več krajih so aktivno posegle v boje. Prinašale so svojim možem, bratom in prijateljem jedila in tudi municijo ter jih bodrile h korajži in vztrajnosti. Mnogo žensk so tudi aretirali skupaj z delavci.

Ne, pokret, čigar pristaši so zmožni takih del, ne bo zginit, četudi bi se ga posrečilo začasno s sirovo silo potlačiti. Naj se povzročitelji krvavih dni tresejo pred posledicami svojih groznih dejanj.«

Nezaposlenost mladostnih delavcev na Čehoslovaškem. Ministrstvo socialnega skrbstva na Čehoslovaškem opravlja socialni demokrat dr. Czech. To ministrstvo je ugotovilo, da je bilo konec julija med 328.891 nezaposlenimi na Čehoslovaškem 10.234 mladostnih od 14.—18. leta, 23.266 od 19.—20. leta in 57.475 od 21.—24. leta, skupaj torej 80.875 mladostnih, to je ena četrtnina. To je jako žalostna slika, ki tudi drugod ni boljša.